

**Gecoördineerde
versie
GR 28/10/2021**

Gemeentelijk subsidiereglement biodiversiteit

SUBSIDIEREGLEMENT BIODIVERSITEIT

Artikel 1:

Binnen de perken van in het jaarlijks budget voorziene en goedgekeurde kredieten kan het College van Burgemeester en Schepenen een subsidie verlenen of zorgen voor logistieke ondersteuning voor de aanleg en het onderhoud van bepaalde kleine landschapselementen en kleine groenelementen in het stadlandschap. De betoelaagbare objecten moeten gelegen zijn op het grondgebied van de gemeente Kuurne.

Artikel 2:

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

2.1. KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN

*Kleine landschapselementen zijn de lijn- of puntvormige elementen waarvan het uitzicht, de structuur of de aard deel uitmaken van de natuur. Deze elementen kunnen het resultaat zijn van menselijk handelen.
Afgekort als: KLE/kle*

Deze elementen moeten van landschappelijke en/of natuurwetenschappelijke of cultuurhistorische betekenis zijn.

De beslissing om in aanmerking te komen voor betoelaging, wordt genomen door het College van Burgemeester en Schepenen op advies van de ambtenaar van de gemeentelijke milieudienst.

In het kader van dit reglement wordt het gamma aan kle's beperkt tot volgende elementen die voldoen aan de bijhorende voorwaarden:

2.1.1. haag

Aanplanting tot bescherming of afpaling van een stuk land, bestaand uit streekeigen struiken die door snoei vrij smal wordt gehouden.

2.1.2. heg

Rij van naast elkaar geplaatste struiken tot afscheiding van een stuk land, met inheemse struiken, breed uitgroeiend.

2.1.3. houtkant

Lijnvormige aanplanting met struiken en houtige beplanting, eventueel aangevuld met hoogstammige bomen, beheerd als hakhout worden de planten periodiek tot tegen de grond afgezet, zonder verwijdering van de wortels.

Aanlegsubsidie:

De aanplant van een haag, een heg of een houtkant dient een lengte te hebben van minimaal 50 meter. De subsidie is enkel geldig voor streekeigen soorten, die opgenomen zijn in de vastgestelde lijst.

De gemeente Kuurne verleent aan de aanplanter van hagen, heggen en houtkanten een financiële korting van 50 % bij de aankoop van planten of plantpakketten die voorkomen op de vastgestelde lijst. De uitbetaling gebeurt op voorlegging van de aankoopfactuur. De subsidie geldt op het bedrag exclusief btw.

De onderhoudssubsidie is toekenbaar:

voor een haag: om de 2 jaar

voor een heg: om de 5 jaar

voor een houtkant: om de 5 jaar

2.1.4. knotbomenrijen

Rij bestaande uit bomen die voorkomen op de vastgestelde lijst en die worden beheerd als knotboom.

Aanlegsubsidie:

Bij de aanplant van knotbomen komen enkel wilgen in aanmerking voor een forfaitaire prijs per poot.

Bij een andere keuze van knotboomsoort (els, eik, es) worden dezelfde bedragen genomen als voor de aanplant van hoogstambomen.

Onderhoudssubsidie:

De eerste knotbeurt kan gebeuren ten vroegste 5 jaar na aanplant.

Voor de volgende aanvragen moet een tussenperiode van 7 jaar in acht genomen worden.

De aanvraag moet betrekking hebben op tenminste 5 bomen.

2.1.5 hoogstammige bomen

Hoogstammige bomen kunnen zich als klein landschapselement solitair of in een rij bevinden. Solitaire bomen worden aangeplant om een waardevolle boom van 1e grootte te worden, moet streekeigen zijn en voldoen aan de principes van de juiste boom op de juiste plaats overeenkomstig de richtlijnen van het gemeentelijk bomenplan.

Bomenrijen zijn bepalende elementen in het landschap, met een grote verscheidenheid aan vormen. Ze kunnen bestaan uit één of meerdere boomsoorten.

Het aantal bomen of de lengte van de rij is te bepalen in functie van het beoogde project.

2.1.6 hoogstamfruitboomgaard

Een hoogstamboomgaard is een aanplanting van hoogstamfruitbomen, meestal in grasland. De takvrije stam van zo'n hoogstamfruitboom is 1,80 tot 2,25 m. Veelal wordt onder de bomen gegraasd door groot- of kleinvee.

Voor de aanplant van hoogstammige fruitboomgaarden wordt een vast bedrag per fruitboom gesubsidieerd met een maximumbedrag van 15 bomen per project.

Er moeten minstens 4 hoogstamfruitbomen worden aangeplant.

Bij de rassenkeuze dient zeker rekening te worden gehouden met een garantie op vruchtzetting, hetzij door zelfbestuiving of door geschikte kruisbestuiving.

Voor hoogstammige (fruit)bomen wordt geen onderhoudssubsidie uitbetaald.

2.1.7 poel

Hieronder wordt verstaan de aanleg van een poel, voor de inrichting als amfibieënpool, of specifiek in grasweiden als veedrinkpoel en die voldoen aan volgende voorwaarden:

- oppervlakte: minimum 40 m², maximum 150 m²*

- *permanent water bevatten, minimum 0,5 m en maximum 1,5 m diep*
- *geen uitzetting van vis- of eendachtigen*
- *geen onttrekking van water tenzij voor:*
- *het drinken van vee dat zich op de aan de drinkput grenzende weilanden bevindt*
- *het blussen van brand*
- *het water niet gebruiken voor schoonspoelen van (sproei)tanks*
- *gedeeltelijke afscherming van de oever door middel van raster (prikkeldraad)*
- *voorzien van een geleidelijke overgang van de oeverstrook*
- *niet bewerken, bemesten of sproeien met biociden van een strook van 5 m rondom de poel*
- *heraanleg dient te gebeuren buiten de voortplantingsperiode van amfibieën*

De goedkeuring tot uitbetaling van de subsidie betekent geen ontheffing van de eventuele noodzaak van het bezit van een stedenbouwkundige – of omgevingsvergunning voor de aanleg van een poel, in toepassing van de wetgeving inzake stedenbouw.

Onderhoudssubsidie:

Het ruimen van een poel wordt gelijkgesteld met de aanvraag zoals voor aanleg en kan ten vroegste 7 jaar na de eerste aanleg of heraanleg worden gevraagd.

2.2. KLEINE GROENELEMENTEN IN HET STADLANDSCHAP (KGS)

Kleine groenelementen in het stadlandschap zijn de lijn, punt- of vlakvormige elementen waarvan het uitzicht, de structuur of de aard bijdragen tot de biodiversiteit en bepalend zijn voor het stadlandschap.

Deze elementen zijn meestal het resultaat van menselijk handelen.

Afgekort als: KGS/kgs

In het kader van dit reglement wordt het gamma aan kgs beperkt tot:

2.2.1. solitaire waardevolle hoogstammige streekeigen boom

Voor het aanplanten van een of meerdere solitaire waardevolle hoogstammige streekeigen bomen wordt een subsidie toegekend. De boom wordt aangeplant om een waardevolle boom van 1^e grootte te worden, moet streekeigen zijn en voldoen aan de principes van de juiste boom op de juiste plaats overeenkomstig de richtlijnen van het gemeentelijk bomenplan.

2.2.2. Bloemenweide – Bloemenakker - Bloemenrijk grasland

Een bloemenweide, bloemenakker of bloemenrijk grasland zijn terreinen met een grote diversiteit aan planten en dieren en hebben een grote ecologische waarde. Deze terreineenheden worden daartoe ingezaaid met specifieke zadenmengsels.

In het kader van dit subsidiereglement betreft het het inzaaien van bloemen/kruiden/... op een braakliggend terrein, al dan niet tijdelijk in afwachting van een (bouw)project.

De mengsels die in aanmerking komen, moeten bodemgeschikt zijn. De minimumoppervlakte bedraagt 100 m², mits inachtneming van een netheidsstrook van 1 m rondom het perceel.

Enkel het inzaaien van streekeigen wilde soorten is subsidieerbaar.

Deze subsidie is cumuleerbaar met het gratis mengsel van de provincie.

Om in aanmerking te komen voor subsidie zijn deze terreineenheden straatbeeldbepalend.

2.2.3. Vaste planten

Zijn planten uit de vastgestelde lijst en die straatbeeldbepalend zijn.

De planten worden aangeplant in een nieuwe voortuin of in het kader van de heraanleg of omvorming van de voortuin als alternatief op gazon of (open-, halfopen of gesloten) verharding.

De minimumoppervlakte bedraagt 10 m².

2.2.4. Straattegeltuintje

Onder "straattegeltuintje" wordt verstaan een aanplanting van groen op een gedeelte van de openbare weg, inclusief afboording, direct tegen de rooilijn, gelegen tegen een muur of een afsluiting van een private eigendom of een eigendom van een openbaar bestuur of openbare instelling.

De aanvrager dient eigenaar te zijn van de woning waar het tegeltuintje wordt aangelegd. Hij verbindt er zich toe dat, zodra het tegeltuintje niet meer onderhouden wordt, het voetpad op zijn kosten in zijn oorspronkelijke staat zal worden gebracht.

Inbreng door de gemeente:

De aanleg van het tegeltuintje gebeurt door de gemeente als volgt: uitbreken trottoirtegels, plaatsen afboorden en verwijderen van het afbraakmateriaal.

De gemeente is verantwoordelijk voor alle schade die hierbij kan aangericht worden aan ondergrondse nutsleidingen.

De gemeente zal pas instaan voor de aanleg wanneer rekening kan worden gehouden met de van toepassing zijnde verordeningen inzake wegen voor voetgangersverkeer (Besluit dd. 29 april 1997 van de Vlaamse regering houdende vaststelling van een algemene bouwverordening inzake wegen voor voetgangersverkeer (Belgisch Staatsblad van 07.05.1997; in artikel 3 van dit besluit is bepaald hoe groot de obstakelvrije loopweg voor voetgangersverkeer moet zijn).

- Als de weg voor voetgangersverkeer breder is dan 2.00 meter, dient steeds een minimale obstakelvrije loopweg van 1.50 meter breedte te worden gegarandeerd.*
- Als de weg voor voetgangersverkeer een breedte heeft tussen 1.50 meter en 2.00 meter, mag slechts 0.50 meter hiervan door obstakels worden ingenomen.*
- Wegen voor voetgangersverkeer met een breedte kleiner dan 1.50 meter mogen slechts aangelegd worden in straten met een rooilijnbreedte kleiner dan 9.00 meter.*
- Elke weg voor voetgangersverkeer heeft een geheel obstakelvrije loopweg van minstens 1.00 meter breed en een vrije hoogte van minstens 2.10 meter.*

Aanplantingen moeten gebeuren binnen een strook van max. 30 cm te rekenen vanuit de gevelmuur of plint of afsluiting.

De gemeentelijke inbreng beperkt zich tot aanleg op het openbaar domein (concreet: woningen zonder voortuin).

Voorwaarden voor de aanvrager:

De aanvrager staat in voor de teelaarde, de aanplantingen, de gevelsteun en het onderhoud ervan.

De begroeiing dient beperkt tot het eigen gevelvlak, tenzij een andersluidend akkoord van de eigenaar van het naastliggend onroerend goed bij de aanvraag is gevoegd.

Klimplanten die stekels of doornen hebben die voorbijgangers of spelende kinderen kunnen kwetsen, die overvloedige bessen en/of vruchten dragen die bij het afvallen het voetpad vuilmaken en slipgevaar veroorzaken, of giftige planten worden niet toegelaten in tegeltuintjes.

Ondersteuning van klimplanten worden uitgevoerd volgens de goede praktijk.

De aan te brengen planten zijn vrij te kiezen maar mogen niet voorkomen op de zwarte of bewakingslijst van invasieve planten in België.

De planten moeten geschikt zijn voor de locatie in functie van zon-schaduw, droogvochtig, windbestendig, omvang...

Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is verboden.

2.2.5. Bestaande waardevolle boom

Het beheer van een bestaande waardevolle boom die voldoet aan de 'VIP-status' volgens het gemeentelijk bomenbeleidsplan: 'Waardevolle bomen' zijn bomen of boomgroepen (dreef, boomstructuur...) die merkwaardig of uitzonderlijk zijn vanwege hun:

- omvang (dikte, hoogte...);
- ouderdom;
- dendrologische waarde (een voor de gemeente) bijzondere of unieke soort, een bijzondere groei of snoeivorm, genenreservoir, enz.;
- natuurwaarde (ze dienen bijvoorbeeld als vaste rust- en verblijfplaatsen van bijzondere diersoorten, kroonbegroeiing zoals varens en maretak, enz.);
- cultuurhistorische waarde (bv. herdenkingsbomen, kapelbomen, historische dreven, enz.);
- stedenbouwkundige of landschappelijke waarde (ze zijn door hun verschijningsvorm of door de locatie beeldbepalend voor een straat- of landschapsbeeld).

Om op de lijst van 'waardevolle bomen' te kunnen worden opgenomen, moeten bovendien volgende randvoorwaarden vervuld zijn:

(1) Stamdiameter en ouderdom: de boom moet een stamdiameter van tenminste 20 cm hebben en minstens 25 jaar oud zijn.

Een afwijking hierop kan

- indien een boom essentieel onderdeel uitmaakt van een grotere groep,
- uniek in zijn soort is binnen de gemeente (dendrologisch, natuurwaarde, enz.),
- of voor een herdenkingsboom.

(2) De boom moet zichtbaar zijn vanaf de openbare weg of op een publiek toegankelijke plaats staan (een uitzondering kan gemaakt worden voor beschermde bomen en voor bomen die op een semipublieke plaats staan zoals bij een school, rusthuis, museum...);

(3) De boom moet veilig zijn (eventueel na het nemen van boomtechnische maatregelen) en hij moet een goede toekomstverwachting hebben (van nog minimaal 20 jaar).

Bomen die door de Vlaamse regering beschermd zijn als monument of die deel uitmaken van een beschermd dorps- of stadsgezicht of landschap, worden automatisch op de lijst opgenomen.

2.3. ANDERE DEFINITIES

- Straatbeeldbepalend: zichtbaar van op de openbare weg of van op een publiek toegankelijke plaats
- Netheidsstrook: een strook rondom het perceel of aan de rand van beplanting die wordt beheerd als gazon. Deze strook is minstens 1 m breed. Deze netheidsstrook heeft als doel om te voorkomen dat er geen hoog gras net naast het pad of weg of aanpalend perceel staat of doorgroeit op aangelande percelen. Door een beperkte strook erlangs kort te maaien wordt duidelijk dat deze strook vrijgehouden wordt en dat verder af bewust gekozen wordt voor hogere vegetatie.
- Streekeigen: voldoen aan de voorwaarden 'plant van hier'.
- Vastgestelde lijst: plantenlijst(en) als bijlage bij dit reglement.

Artikel 3:

De in artikel 2 beschreven objecten komen voor subsidie in aanmerking.

Tenzij anders vermeld zijn de objecten niet subsidieerbaar als er op een andere manier een subsidie te bekomen is.

Artikel 4:

Beplantingen, herbeplantingen of aanleg van een poel die voortvloeien uit de toekenning van een stedenbouwkundige vergunning, een milieuvergunning, een omgevingsvergunning of in uitvoering van een stedenbouwkundig voorschrift (verkavelingsvoorschrift) komen niet in aanmerking voor subsidie voor aanplant of aanleg.

Artikel 5 subsidiebedragen - ondersteuning:

5.1. Maximumbedrag

De subsidie of de som van meerdere toegekende subsidies (zowel aanplant als onderhoud) is beperkt tot een maximum van 500 euro per kalenderjaar per aanvrager of adres.

De logistieke ondersteuning door de gemeente bij de aanleg van een straattegeltuintje is eenmalig.

5.2. De bedragen of ondersteuning voor aanleg en onderhoud worden vastgesteld in onderstaande tabel:

OBJECT	Voorwaarden	Hoeveelheid	BEDRAG
Kleine Landschapselementen KLE			
Aanleg poel	eenmalig	stuk	124,00
Ruimen poel	om de 7 jaar	beurt	124,00
Aanleg hagen	min.50 m		50 % aankoopbedrag exclusief btw
Aanleg heggen	min.50 m		50 % aankoopbedrag exclusief btw
Aanleg houtkanten	min.50 m		50 % aankoopbedrag exclusief btw
Voor aanplant hoogstammige bomen	min. 1	boom	4,00
Voor aanplant hoogstammige fruitbomen	min.4 max. 15	boom	5,00
Voor aanplant knotwilgen	min.5, max. 20	poot	1,50
Onderhoud haag	tweejaarlijks	m	0,50
Onderhoud heg	vijfjaarlijks	m	1,50
Onderhoud houtkant	vijfjaarlijks	m	1,50
Onderhoud knotboom (knoten)	eerste knotbeurt ten vroegste 5 jaar na aanplant, daarna tussenperiode van 7 jaar	boom	12,50
Kleine groenelementen in het stadlandschap KGS			

<i>Aanplant van een solitaire waardevolle hoogstammige streekeigen boom</i>	<i>min. 1</i>	<i>boom</i>	<i>10,00</i>
<i>Aanleg Bloemenweide – Bloemenakker - Bloemenrijk grasland Zaadichtheid 1 à 2 g/m²</i>	<i>minimum 100 m²</i>	<i>m²</i>	<i>1,00</i>
<i>Aanleg Vaste planten</i>	<i>minimum 10 m²</i>	<i>m²</i>	<i>3,00</i>
<i>Aanleg Straattegeltuintje (eenmalig)</i>	<i>eenmalig</i>	<i>project</i>	<i>Werken door de gemeente: - Maken plantvak - afwerking - verwijdering puinafval</i>
<i>Beheer/onderhoud waardevolle boom</i>	<i>inspectie om de 5 jaar ikv VIP-behandeling</i>	<i>beurt</i>	<i>Kostprijs ten laste van de gemeente</i>

VIP-behandeling

Bomen die voorkomen op de gemeentelijk lijst van 'Waardevolle bomen' krijgen een VIP-behandeling op het vlak van beheer, onderhoud en bescherming zoals beschreven in het gemeentelijk bomenbeleidsplan.

Wanneer de gemeente waardevolle bomen inspecteert, kunnen ook particuliere waardevolle bomen door de gemeente geïnspecteerd worden, waarna de eigenaar advies krijgt over het uit te voeren onderhoud.

Kapvergunningen voor waardevolle bomen en toekomstbomen worden in principe geweigerd, tenzij sprake is van ernstig gevaar of zeer zwaarwegend algemeen belang. Dient een waardevolle boom of boomgroep toch gekapt te worden dan zal er herplant worden (eventueel op een andere locatie) of moet een financiële compensatie gebeuren.

5.3. Verhoogde subsidiebedragen

In geval een subsidie wordt aangevraagd voor KGS vanuit een groepsinitiatief, dit wil zeggen in geval van minstens 4 gelijkaardige aanvragen van burens of inwoners in dezelfde straat, voor eenzelfde element, en aldus een kwalitatiever straatbeeld wordt bereikt, worden de individuele subsidiebedragen verhoogd met 150 %.

Artikel 6:

§ 1. De subsidieaanvragen worden ingediend bij het College van Burgemeester en Schepenen.

De subsidie wordt toegekend aan de aanvrager. De aanvrager dient gerechtigd te zijn, schriftelijk of op erewoord, tot het verrichten van de aanleg of onderhoudswerken waarvoor de aanvraag wordt ingediend.

§ 2. De subsidie kan pas aangevraagd worden na uitvoering.

Het voorafgaandelijk inwinnen van advies of inlichtingen is aangewezen en kan gebeuren bij de dienst ruimtelijke omgeving, leefmilieu.

§3. Voor wat betreft de aanvraag voor de aanleg van een straattegeltuintje:

De gemeente voert de werken uit nadat de aanvraag gunstig werd geadviseerd door de dienst.

Aanvragen worden best tijdig ingediend zodat ook rekening gehouden kan worden met de planning van de dienst publieke ruimte voor uitvoering.

Artikel 7:

De aanvrager verbindt zich tot de nodige instandhoudingszorg voor de objecten waarvoor subsidie wordt verkregen. Hij staat o.m. in voor vrijwaring tegen vraat vanwege vee of wild, en vervanging van afgestorven of sterk misgroeide exemplaren in het eerstvolgend plantseizoen.

Artikel 8:

Wanneer de uitvoering onvolledig of gebrekkig is uitgevoerd, kan de subsidie bij beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen verminderd, uitgesteld of geweigerd worden. Er wordt in geen geval een hogere vergoeding uitgekeerd dan bij de aanvraag voorzien.

Artikel 9:

De subsidie kan geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd wanneer:

- belangrijke delen van de beplanting door kennelijk gebrek aan zorg of vervanging niet tot uitgroei komen;
- een poel geheel of gedeeltelijk wordt gedempt, of derwijze wordt behandeld dat de natuurfunctie ervan ernstig wordt geschaad.

Artikel 10:

Indien voor de betrokken aanvraag reeds gebruik wordt gemaakt van een door een andere instantie, vereniging of particulier toegekende subsidie, vervalt het recht op een gemeentelijke subsidie, tenzij de cumulatie wordt goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen.

Bijlage: Vastgestelde plantenlijst

1. Streekeigen planten die voorkomen op de lijst 'Plant van hier' voor de Vlaamse zandstreek

'Planten van Hier' zijn afstammelingen van bomen en struiken die zich na de laatste ijstijd spontaan in onze gebieden gevestigd hebben. Kortom, Planten van Hier zijn bomen en struiken die al zeer lang in onze gebieden vertoeven en dus zeer goed aangepast zijn aan de bodem en de leefomstandigheden in onze streken.

- zwarte els (*Alnus glutinosa*)
- zomerlinde (*Tilia platyphyllos*)
- zomereik (*Quercus robur*)
- zoete kers of boskers (*Prunus avium*)
- zachte berk (*Betula pubescens*)
- winterlinde (*Tilia cordata*)
- wilde lijsterbes (*Sorbus aucuparia*)
- wilde kardinaalsmuts... (*Euonymus europaeus*)
- tweestijlige meidoorn (*Crataegus laevigata*)
- sporkehout of vuilboom (*Rhamnus frangula*)
- sleedoorn (*Prunus spinosa*)
- schietwilg (*Salix alba*)
- ruwe iep of bergiep (*Ulmus glabra*)
- ruwe berk (*Betula pendula*)
- rode kornoelje (*Cornus Sanguinea*)
- ratelpopulier, trilpopulier of esp (*Populus tremula*)
- kraakwilg (*Salix fragilis*)
- hulst (*Ilex aquifolium*)
- hondsroos (*Rosa canina*)
- hazelaar (*Corylus avellana*)
- haagbeuk (*Carpinus betulus*)
- grauwe wilg (*Salix cinerea*)
- gladde iep of veldiep (*Ulmus minor*)
- gewone es (*Fraxinus excelsior*)

- *geoorde wilg (Salix aurita)*
- *gelderse roos (Viburnum opulus)*
- *europese vogelkers (Prunus padus)*
- *éénstijlige meidoorn (Crataegus monogyna)*
- *boswilg (Salix caprea)*
- *bittere wilg (Salix Purpurea)*

Deze lijst is te raadplegen via

<http://www.plantvanhier.be/plantengids/resultaten/regio/vlaamse-zandstreek/3>

2. Planten die voorkomen op de lijst 'Alternatieven voor invasieven' en die in aanmerking komen voor volgende functies

- *Bloemenborder*
- *Bloemenweide*
- *Bodembedekkers*
- *Groenscherm*
- *Klimplanten*
- *Heesters*
- *Bomen*
- *Waterplanten*

Uit de folder 'Alternatieven voor Invasieven – Plant anders – kies voor biodiversiteit in de tuin', uitgegeven door AlterIAS.

Het AlterIAS-project wordt gefinancierd door de Europese Commissie en de regionale en federale Belgische overheden bevoegd voor milieu.

Deze lijst is te raadplegen op

https://www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/alterias_0.pdf

Blz. 17 t.e.m. 51

3. Plantenlijst Vlindertuin aan de bibliotheek

Vaste planten Vlindertuin.

Deze lijst is beschikbaar bij de dienst ruimtelijke omgeving (leefmilieu).